SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1608

av Camilla Rinaldo Miller (KD)

Stambanor genom Jönköping

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett förnyat arbete för att utveckla nya stambanor genom Jönköping som en del av ett sammanhängande järnvägssystem i södra Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Jönköpings län har ett strategiskt läge i Sverige. Genom länet möts viktiga nationella och internationella transportstråk, med E4 som ryggrad för vägtrafiken och Jönköping som ett av Sveriges viktigaste logistiklägen. Detta läge skapar stora möjligheter, men ställer också krav på att infrastrukturen utvecklas i takt med näringslivets, arbetsmarknadens och samhällets behov.

Ett modernt transportsystem måste vara robust, kapacitetsstarkt och bygga på flera transportslag. Vägar, järnvägar, flyg och kollektivtrafik behöver fungera tillsammans. För Jönköpings län är därför en kraftigt förbättrad järnvägskapacitet avgörande, inte minst för att stärka länets roll som logistisk nod och knyta samman arbetsmarknader och företag i hela södra Sverige.

Det är viktigt att underhålla den järnväg vi redan har. Ett väl fungerande underhåll är en förutsättning för ett robust transportsystem. Men underhåll kan inte ensamt lösa de strukturella kapacitetsproblemen. När järnvägen redan är hårt belastad räcker det inte att få dagens anläggning att fungera bättre. Det krävs också ny kapacitet.

Trafikverkets underlag visar att betydande kapacitetsproblem kvarstår i det södra järnvägssystemet och att behov av kapacitetshöjande åtgärder finns på flera centrala stråk. Samtidigt genomförs investeringar i delar av systemet, bland annat på Södra stambanan, Västra stambanan och Västkustbanan. Dessa investeringar är viktiga, men måste ses som delar av ett större sammanhängande system.

Det är därför angeläget att staten inte enbart åtgärdar enskilda flaskhalsar, utan skapar förutsättningar för ett sammanhängande järnvägsnät genom södra Sverige. Nya stambanor via Jönköping kan tillsammans med Södra stambanan, Västkustbanan och anslutande järnvägar skapa helt nya möjligheter för persontrafik, godstrafik och regional utveckling.

Detta blir särskilt viktigt när Fehmarn Bältförbindelsen tas i bruk. Förbindelsen kommer att skapa en ny direkt länk mellan Skandinavien och kontinenten och stärka de europeiska järnvägsflödena. Sverige måste därför säkerställa att den nya kapaciteten kan användas hela vägen genom vårt land. Det går inte att bygga ny kapacitet i södra Sverige om flaskhalsarna bara flyttas vidare norrut.

Jönköping har här en särskild strategisk betydelse. Genom att utveckla järnvägssystemet kring Jönköping skapas bättre samband mellan Östergötland, Västsverige, Skåne och Öresundsregionen. Det stärker både regionala arbetsmarknader och näringslivets möjligheter att transportera människor och gods effektivt. Det skapar samtidigt bättre förutsättningar för Sverige att dra nytta av den växande europeiska marknaden. Dessutom skapar det en kraftfull militär mobilitet, från väst till öst och från söder till norr i oroliga tider.

Nya stambanor bör därför inte betraktas som en isolerad investering i Jönköpings län. De bör ses som en del av den nationella och europeiska infrastrukturen. När Sverige

binds samman bättre stärks arbetsmarknader, kompetensförsörjning, företagens konkurrenskraft och möjligheterna till klimatsmarta transporter. Den samhällsekonomiska nyttan uppstår därmed långt utanför de kommuner och regioner där själva järnvägen byggs.

Sverige behöver både vårda och utveckla sin befintliga infrastruktur. Underhåll och kapacitet är inte motsatser. Underhållet säkerställer att dagens system fungerar, medan nya investeringar skapar förutsättningar för morgondagens transporter och tillväxt.

Det är dags att gå från att hantera gårdagens kapacitetsbrister till att bygga för framtidens behov. Regeringen bör därför ta initiativ till en långsiktig planering och ett genomförande av nya stambanor med Jönköping som en central nod i ett sammanhängande järnvägssystem för södra Sverige och Europa.

Sverige behöver inte välja mellan olika delar av landet. Tvärtom är det när våra regioner och arbetsmarknader binds samman som landet kan använda hela sin potential, stärka sin konkurrenskraft och skapa de skatteintäkter som i slutändan finansierar vår gemensamma välfärd.

Vi behöver underhålla järnvägen vi har. Men vi behöver också bygga den kapacitet Sverige saknar.

Bygg nya stambanor med Jönköping som ett naturligt nav i södra Sverige.

Camilla Rinaldo Miller (KD)